

CASUS XXI.
Hæmophthisis.

Officialis quidam 35. annorum iter faciens in intentissimo frigore ex improviso tussi corripitur, & non sine terrore magnam sanguinis floridi copiam cum impetu rejecit, & quoties postmodum tussu urgetur, toties sputum cruore tinctum apparet.

CAusa immediata hujus affectus est apertio valorum languiferorum. Causa antecedens est frigus, quod hic operatur motum sanguinis imminuendo & coagulando.

Prognosis habet malum esse periculosum, etenim vel brevi terminatur, vel degenerat in phthisin.

In Curatione sanguis motu peccans est revellendus per V. S. grumulosus verò resolvendus & evacuandus, vas apertum consolidandum.

V. S. convenit saltem ipso fluxus tempore: ubi ad ℥ viij, ex mediana vel basilica est extrahendus. Extra hoc tempus aut nocebit, aut non erit necessaria.

Sanguis evacuandus non per purgantia sed blandiora sudorifera v. gr. *Oc. B. Corall. mum. sperm. ceti*, *▽ Charesfol. portulac.* item medicamenta à *Timao* descripta decoctum & electuarium.

℞. *Ag. portulac.*

papav. errat. aa. ℥ij.

charesfol ℥i℥.

Tr. rosar. ℥j.

Syr papav. errat. ℥℥.

S. Blutstillende Mixtur steiffig z. Löf. selvoll.

℞. *Conserv. rosar. antiq. ℥iii℥.*
Pulv. radic. consol. utriusq.
Sem. portulac.
Mastich.
Bol. armen.
Tragacanth. aa. ℥℥.
cum *syrup. de symphyt.* fiat *E-*
lect. molle. S. Heylende
Brust-Lattwerg.

℞. *Radix symphyt. major. ℥i℥.*
plantag.
pimpinell. aa. ℥iij.
tormentill. ℥℥.
althea.
liquirit. aa. ℥iij.

Herb. bursapast.
prunell.
Polygon.
charesfol.
consolid. maj.
sanicula aa. m. j.

Flor. rosar.
hyperic.
bellidis cum toto aa. m℥.
Sem. hyperici ℥iij.

Incisa grosse infunde per noctem in aquâ

aquâ fontana, Colatura cum albumine
ovi clarificetur, cujus.

℞. ℞ liij.

Syr. de symphyt. ℥iij.

althea ℥ij.

oxymell. simpl. ℥iij.

Fiat Decoct. S. Wundtrancf ba
vondes Tages 3. mahlein Glasvoll.

Nimium adstringentia non turò dan-
tur, quia sanguinem magis coagulant &
hic ad phthisin disponunt.

Vinum debet exulare.

Victus sit tenuis.

Dieta excarnis, quia facilè fermenta-
tionem promovet.

C A S U S XXII.

Palpitatio Cordis.

*Juvenacula sæpius palpitatione cordis immani corripitur sum-
ma cum anxietate, animi deliquio, laboravit aliquoties
arthritide vaga, semper de calore in volis manuum con-
queritur. Scire vult, quæ hujus mali causa, & quomodo
curari debeat.*

Affectus est motus inordinatus, dum
systole & diastole depravantur.

Causa immediata hujus affectus est ir-
ritatio, hæc fit vel à Æeacri corrosivo,
qui per arterias coronarias deponitur in
parenchyma cordis, vel fit etiam à san-
guinis visciditate & spirituositate. Hæc
simul stare possunt vid. Craan.

Hic fit à Æeacri, quia arthritide labo-
ravit.

Per intervalla (malum urget.) Quia
sanguis non semper eodem modo dispo-
situs existit.

Prognosis affectum periculosum pro-
nuntiat, quia æger suffocatione facilè ex-
stingui potest.

In curatione Æeacri corrosivum cum

humorum visciditate temperandum
per medicamenta, quæ blando Æe &
o constant: v. gr.

In ipso Paroysmo detur sequens anti-
epilepticum.

℞. Aq. epilept. L.

hysteric. cum castor. aa. ℥iij.

meliss. ℥ij.

mirabil. ℥ij.

Spir. C. C. compos. ℥ij.

Essent. anodyn. ℥ij.

Sachar. perlat. ℥iij. Misc.

℞. Specif. cephalic.

pulv. cordial. pretios. aa. gr. vj.

arcan. duplicat. gr. ij.

Misc. S. Herispulver a. i. m.

U 3

Extra

Extra paroxysmum conveniunt *Dialia*,

℞. *Tinct.* & cum spir. vin. parat. ℥℞.

S. *Essentz* ℥℥. *Tropffett.*

℞. *Aq. aperitivo*. *Schröd.*

Splenetic. ejusdem aa. ℥iiij.

S. *Wasser zur Essentz.*

Potus Thea quoque commendatur, in
eius haustu primo sumatur *Essentia*
Ambra ad gtt. viiij. vel si hanc non ferat
ægotans *Tinct.* *succin.* cum *co parata
ad guttulas xv. instilletur. Item

℞. *Diascord.* ℥j

℥ *diaphoret.* ℥j.

Crocigr. viij.

Land. opiat. gtt. j.

▽ *Card. bened.* q. l. *Misc.* pro
sudorifero.

Ubi judicas peccare & ia *muriatica*

℞. *Theriac.* ℥j.

Lap. S.

& *absynth.* aa. ℥j.

febrifug. *Cranenii* ℥℞.

Aq. Card. bened. ℥j℞. ∞ *Cina-*
moni gtt. j. *Misc.* S. ut ante.

Convenit etiam *decoctum ex ligno*
sassafras. *santal.* *citrin.* *rad. acori.* *fœnic.*
enul. *campan.* *herb. melissa.* *betonica.*
chamadrios. *summitatum pini.* *corticum*
citri: coque cum aqua, sub finem adde
tantillum vini & *. Præter hæc con-
veniunt *camphora.* *lapis prunella.* ▽ *the-*
riacal. *camphorata.* omnia *theriacalia*
erunt proficua.

Externè *theriaca.* *Card. bened.* *Crocus;*
balsamus peruvianus laudantur. Item
epithema, quod habet *Cr. Crocus cum*
▽ *Carbunculi* juvat,

V. S. multum confert. V. monita me-
dica.

C A S U S XXIII.

Tussis Stomachalis.

Infans unius anni vehementi per intervalla corripitur tussi,
tanto cum impetu, ut suffocationis adsit periculum, do-
nec vomitus superveniat, respiratio fit cum sonitu profun-
do, sed sine febre.

M Alum tussis est, qua id quod mole-
stum est ejicitur.

Et quidem est motus convulsivus, &
tussis stomachalis, quia vomitus adest.

In infantibus semper est stomachalis;
eaque est sine febre.

Irritatio est causa immediata tussis, hæc
fit à lymphâ acri, vel in ventriculo gene-
rata, vel ex glandulis exstillata.

Tussis

Tussis oritur ob viciniam diaphragmatis; hinc ventriculus non potest convelli, nisi simul convellatur diaphragma.

Prognosis nos docet esse malum non carens periculo, quia adest periculum suffocationis, & herniæ metus in infantibus, in gravidis abortus, in adultis phthiseos.

Curatio. Lympham acrem & viscidam esse evacuandam præcipit per Sulphur. emet. tertiam partem grani cum tantillo sacchar. miscendo.

Purgantia in tussi pulmonali nil juvant sed potius nocent. In Stomachali conveniunt: U. *Syrup. rosar. solut. Syr. st. persicorum* cum gr. j. rad. jalappa.

Ventriculus roborandus, hoc est, præcavendum ne malum regeneretur. Conveniunt hic *Elixir. propriet. Tinct. S. lap. S. Liq. C.C. succinatus, sperma terti. spec. Dia-treos antihect. Poterii, succinum pptum, S. diaph. theriaca recens vel celestis, pulv. contra tussim infantum Myns.* Sed ob crocum ingrati est laporis: à recentioribus commendatur liq. limacum ad gr. x.

Tussis convulsiva est ab acido, qualis est hypochondriacorum & hysteriarum, In Tussi præsertim pectorali viden-

dum 1. ut sanguinis compages & mixtio conservetur 2. ut lymphæ actimonia temperetur.

Priori scopo satisfaciunt Oculi S. & diaphoret. antihect. Poter. & sudorifera quævis temperata.

Posteriori scopo inserviunt Syr. de alth. liquirit. papav. errat. Decocta Pectoralia, & anodyna blandiora: Sic

℞. *Aq. asthmatic. ℥j.*
menth. ℥ss.

El. acaciar. ℥iiij.

Elixir. mellis ℥ij. Misc.

S. *Besonder Wasser gegen den Husten,*

℞. *Antihect. Poter. gr. v.*

El sulfur. gr. j.

Spec. diarr. gr. iij.

Misc. Fiat Pulvis pro una dosi,

℞. *M. Pill. de styrac. gr. vj.*

Theriac. celest. gr. iij.

Fiant Pillulæ grani pondere. D. S.

Husten, Willen vor 3. Abend.

℞. *Rotul. diaireos. vel*

Tragacanth. vel

Diacodium in rotulis ℥j.

D. S. Husten, Rûchlein.

Sumatur etiam frequenter potus Theæ cum Saccharo Candi.

CASUS

CASUS XXIV.

Cruditas acida.

Vir constitutione phlegmaticus de incipiente tumore ventris praesertim post pastum, pectoris compressione & cardialgia siue dolore cordis conqueritur, appetitus dejectus quidem est, sed inter comedendum augeri videtur, urina est cruda, aquosa & spumosa.

Hic de temperamento quaedam dici possent, utpote quod nil est nisi certa qualitas, orta ex sanguinis mixtione.

Veteres dixerunt temperamentum vel esse ad pondus vel ad iustitiam, sed omne temperamentum est ad iustitiam.

Objectum temperamenti primum est sanguis, secundarium partes solidae.

In hoc affectu tumor adest post pastum. Quia ubi fermentatio, ibi halitus, quoniam vero pori ventriculi & intestinorum sunt obstructi, hinc halitus non possunt liberè transire eorum latera.

Pectus comprimitur. Quia diaphragma non potest liberè moveri.

Motus diaphragmatis fit modo duplici nempe per systolen & diastolen.

Cardialgia. Hæc sedem habet in superiore orificio ventriculi, quidam putant cor affici, sed minus recte, quia tantum fit à communitate nervorum cum corde.

Appetitus dejectus. Debilitat, quia fermentum ventriculi vitiatum est, hoc est, fermentum nimis viscidum & mucosum involutum existit.

Redit vero inter comedendum. Quia visciditas parum relaxatur.

Hypochondriacis hic affectus est familiaris.

Multi edere nequeunt, nisi prius biberint, quia fermentum quod antea erat fixum, sic parùm diluitur.

Sed non prius licet bibere vinum, si fermentum nimis volatile, quia sic adhuc volatilius redditur.

Urina cruda, aquosa, tenuis & tinctoria à defectu salium exit.

Color Urinæ est à salibus: putant quidem nonnulli colorem Urinæ à bile esse, sed contrarium probare conamur, quia Urinæ non est amara, item lixivio quo major copia salium additur, eo magis tingitur.

Spumosa est, quod quidem adfuit, sed obrutum à visciditate.

Flatulenta, quia salia volatilia ingrediuntur poros particularum viscidarum.

Ex tali Urinæ in morbis capitis catarthum, tinnitum aurium, vertiginem, dispositionem ad apoplexiam; In morbis thoracis,

thoracis, asthma, infimi ventris malum hypochondriacum prædicimus.

Causam quæ concernit, notandum, in affectu ventriculi præcipuis attendendum esse ad ingesta vel transmissa.

Pars affecta est ventriculus, qui triplici tunicarum genere constat.

Ventriculus nihil aliud est quàm caput intestinorum, vel continuatio galæ.

In Causa etiam sunt sex res non naturales, & Medicus inquirat in antecedentia.

Cruditas acida ut plurimum ortum trahit ab assumptis ut cibo & potu.

Cibus si peccat *quantitate* non potest rite volatilifari.

Si qualitate. Si cibi nimis viscosi vel avidi, vel tale mutatico præditi, idem accidit.

Prognosis notat esse affectum hunc chronicum & matrem morborum chronicorum.

In Curatione omnem paginam absolunt *Digestiva* & *Evacuantia*.

Digestiva sunt omnia ex Tart. chalybe, item balsamica ut aloe, myrrha salia volatilia, Crocus & C.C. & succini.

Evacuantia sunt aloetica ex byerapyra cum agarico, extractum aloe.

Primo præmittendum emeticum v.gr.

℞ Tart. Emet. gr. jß.

Tart. Vitriolat. gr. iij.

Pulv. rad. jalapp. gr. vj. f. p. S. pro dosi, sumatur horis matutinis.

Dehinc

℞. Elix. propriet. f. acido ℥ij.

Sal. volat. ʒi ℥ij Misc. S. Bey Ansfang der Mahlzeit zo. Troffen.

Si sal volat. non præstat, sumatur liq.

C. C. succinatus. Vel

℞. Elixir. propriet. dulcis ℥ij.

Essent. absynth. ʒj.

ʒi macis gutt. vj. Misc.

S. Magen. Elixir.

℞. Elixir. proprietat. ʒß.

Spir. nostr. Cephalic. ʒj. Misc.

S. ut ante.

℞. Elixir. Propriet. ʒß.

Essent. macis ʒj.

Spir. salis armon. ʒj. Misc.

S. ut ante.

Post partum.

℞. Pulv. Stomach. Birckmanni ʒß.

S. Pulver auff d. s. Essen.

℞. Aq. Mentha spirituosæ.

Carminat.

Cortic. citri aa. ʒj.

Sal. volat. ʒi gutt. xxv.

Syrup. Cortic. arantiarum ʒij.

Misc.

S. Abends bey Schlafengehen 2. Löf.

selvoll.

℞. Aq. Menth.

Puleg. aa. ʒiß.

Ligni sassufr. cum vino ʒj.

ʒi Menth.

Macis aa. gutt. ij.

Tr. Croci gutt. xv.

Sacchari perlati ʒij.

S. ut ante.

X

CASUS

C A S U S XXV.
Cruditas nidorosa.

Alius 30. annorum conqueritur de calore, siti, nausea, ructibus biliosis subinde vomitus biliosi superveniunt, appetitus dejectus, alvus inclinatur ad obstructionem, urina saepius tincta apparet,

Juxta veterum principia affectus hic est intemperies ventriculi calida, in qua omnia assumpta mutantur in bilem.

Sed causa est fermenti inertia, unde omnia in humorem putrilaginosum mutantur.

Oleum obtundit lympham gastricam, hinc oritur Sal rancidum, sicuti acidum butyrum & alia rancescunt.

Qui comedit mel facile bilem evomit, quia habet Sal corrosivum acre.

Signa sunt: Sapor tetricus in ore incipiente, vel peracta chylicatione.

Hæc cruditas procreare potest febres malignas.

Alvus potest esse adstricta, si bilis nimis viscida, & si sal nimis austerum existit.

Curatio respicit humores acres citra turbam evacuandos, tum fermentum ventriculi restituendum.

Pro primo scopo

℞. *Decoct.* Tamarind. ℥iv. infunde per noctem *fol. sen.* ℥β. Rhabarb. ℥ij. Terra foliat, (paratur ex Tartaro) gr. iv.

Stent in loco tepido, mane detur colatura, quæ egregie abstergit, hinc & in dysenteria dari potest.

Pro secundo scopo nempe fermenti correctione.

Omnia acida blandiora cum Sulphuris maritata conveniunt v. gr.

℞. Spir. nitr. dulcif. ℥iβ. S. Magen. Essentz ꝑ 15. grt. in potu ordinatio. Vel

℞. *Mixt. simpl.* ℥β. S. ut ante.

℞. ∇ fl. Tilia recent. ℥vii.

S. Wasser zur Essenz.

℞. Aq. absynth.

Tartari viriolat.

ocul. ℥ ppr. aa. gr. v. f. p. a. i. m.

℞. Elixir. Virioli Myns. ℥j. S. Elixir ꝑ 15. oder 7. Tropfen im Herrändel.

℞. Tinct. Bezoard. ℥ij. S. Tinctur ꝑ 15. Tropfen.

Conveniunt quoque pulveres bezoardicum salinis vel fixis vel volatilibus mixti.

Quia potus Theæ salia admodum diluit, potest & in hoc affectu tuto dari.

CASUS

CASUS XXVI.

Vomitus cruentus.

Mulier 50. annorum cui solito maturius menses steterant, corripitur anxietate circa precordia, sequitur vomitus cruentus & nigrae per alvum deiectiones cum animi deliquio, & summa viruum prostratione, totiusque corporis frigore cade veroso.

Anxieta adeſt circa precordia. Quia sanguis extravasatus eadem efficit quod venenum.

Nigrae deiectiones, Quia descendit per alvum.

Animi deliquium. Quia corrugatio in ventriculo, & sic quoque in corde accidit.

Prognosis nobis lſtit malum periculolum, cum enim sanguis fit extravasatus, agra potuiſſet ſuffocari: Eſt verò malum chronicum ſepius recurrent, quia eſt à Menſis ſuppreſſione.

Utrumque hic peccat quantitas & qualitas ſanguinis.

Curatio ergo dirigenda ad totam M. S. hinc chalybeatis per plures ſeptimanas inſiſtendum,

In Paroxyſmo

℞. Aq. cherefol.
Portulac.
cordial. Saxon. frig. cum camph.
aa. ℥j.

Tinct. corall. cum cera parat. ℥j.
Sacchari perlati ℥β.

Misc. S. Herſtärkung nach Belieben!

℞. Pulv. cordial. pretioſ. gr. v.

Ocul. S. 3β.

arcani duplicat.

myrrharubr. aa. gr ij Misc.

Fiat Pulv. pro una doſi.

Clyſter etiam ex Decoct. rub. tinct. & cherefol. cum Saccharo rubro injiciatur,

Extra Paroxyſmum.

℞. Tinct. S. cum Spir. vin. parat. ℥β.

S. Eſſentz; ii xxv, Tropffen.

℞. Aq. matris ſylva ℥viii.

Syr. de ſymphyt. ℥j.

Misc. S. Waſſer zur Eſſentz.

CASUS XXVII.

Cholera.

Officialis bibens cerevisiam recentem & tabacum incidit in vomitiones biliosas aqueas, cum dejectionibus foetorem & nidorem spirantibus, adest dolor & punctura ventris, quandoque imminet animi deliquium, sitis valde urget, urina pauca redditur.

PRæfens affectus est cholera in qua humores corrupti *ἀρω καὶ κατὰ* rejiciuntur.

Cerevisia recens habet vim facile fermentescibilem.

Vomitiones incurrit biliosas & aqueas ab humorum turgescencia.

NB. Impossibile tamen est ut à cerevisia humorum copia esse possit, sed oritur à tota M. S. infecta, igitur confluunt humores, quia glandulae irritantur.

Dolor ab humoribus acrioribus à sale corrosivo fibras intestinales corrodeute.

Eodem modo Sal se habet quàm pilula, has sine ullo doloris sensu in manus tenere possumus, quàm diu non intra cutim se contulerint, quàm primum autem hoc factum, enormes patimur dolores.

Sic etiam Sal quàm diu per corpus transit, nullum percipimus dolorem si autem intra poros restagnat us maximè affligimur.

Animi deliquium se jungit, Quia pleno agmine ad intestina se conferunt & quia fluida maximum inter se habent consensum,

Sitis ab obstructione glandularum faucium, de in etiam à sale; & enim obstruit, motum tremulum auget, hinc calor, sitis.

In quavis diarrhœa ferum paucius ejicitur, quia deferretur ad glandulas intestinales.

Prognosis sistit affectum ex numero acutorum facile enim degenerat in iliacam passionem: intra spacium 24. Mensis æger exstinguitur, quia pars nobilis afficitur ventriculus & intestina, & quia spiritus dissipantur.

Curatio 1. respicit humores acres corrigendos,

2. Evacuandos,
3. Tubulos constringendos.

Pro primo scopo convenit clyster ex jusculo & saccharo. jusculum egregiè diluit, saccharum autem abstergit.

℞. *Juris hordeati* ℥b j. adde
Sacchari ℥iβ. Miste fiat enema.

Ad ferociam sistendam convenit theiaca cœlestis, dialcordium, crystallus ppia. &c. Sic

℞. The-

- ℞. Theriac. ʒʒ.
Vini calidi q. s. adde
Croci gr. iij. Misc. S. Franc. a. i. m.
- ℞. Theriac. cœlestis gr. iij. Fiant Pillula
numero iij. S. Pillen a. i. m.
- ℞. Diascord.
Theriac. recent. aa. ʒij.
℞ N. mosch. expr. ʒij.
still. menth. ʒʒ.
Misc. S. Pflaster auff Leder zustreichen
zum Magen.
- ℞. Decoct. C. C. cum rad. scorzon. parat.
ʒʒ. iiʒ.
Syr. corallor. ʒij.
Tinct. rosar. ʒij.
Misc. S. Starckender Zulep.
- ℞. Decoct. galang. ʒʒ. iij. S. ut ante.
- ℞. Tinct. corall. cum cera ʒʒ.
Spir. C. C. compos. ʒʒ. Misc.
S. Tinctur zu 9. Tropfen alle 2. oder
3. Stund cum aqua prophyla-
tica Sylvii.

- ℞. Crystalli pptæ gr. xv.
Bezoar. oriental. gr. vj.
Theriaca cœlest. gr. iij.
C. C. f. Δ. ʒj.
℞ N. M. express. gr. ij. Misc.
exactè fiat p. S. Besänftigendes
Pulver alle Stund eine Messer.
spise / cum aqua papav. vel aqua
C. C. citrata.
- Pro infante unius anni
- ℞. Pulv. cord. pretios. gr. iij.
Theriac. cœlest. gr. j. f. pulv. pro
1. dosi.
- Quia sitis valde urget, cerevesia vero
est flatulenta & vinum magis exagitat,
hinc magis, præter modo præscriptum
Decoctum Galangæ, convenit Deco-
ctum C. C. vel etiam sequens:
- ℞. Amygd. dulc. recent. excortiat. ʒij.
Decoct. C. C. ust. cum ligno sassaf. parat.
ʒʒ. i. ʒ. f. l. a. emulsio, edulcoretur saccha-
ro perlato.
- S. Kräftige Milch nach Belieben zu
nehmen.
- Externè theriaca vel diascordium in for-
mâ emplastri, ut & empl. de crusta panis.

CASUS XXVIII.

Colica biliosa.

*Studiosus cholericæ constitutionis nocturnis assuetus potatio-
nibus, vehementissimos ventris patitur dolores cum vi-
gilis, estu corporis, siti, nausea & vomitu bilioso, urina
rubet, alvusque est adstricta.*

Inestinum colon est affectus hujus
subjectum quia multas habet cellulas.
Periculum quod metuinus est inflam-
matio.

℞. ʒʒ amygd. direcent. express. ʒij.
Detur cum iuculo p. i. d.
Clyster injiciendus ex ʒʒ sambuci, meli-
loti, Chamomill. cum lacte paratus.

X 3

In

In colica melius si statim purgans exhibetur, sed satis validum, hic necessario convenit, quia est à saburra.

℞. Infus. fol. fen. cum manna, vel extractum diacitri ad ℥i.

Si vomitus adest, is primò sistendus v. g.

℞. Tinct. corall. cum cera parat. ℥i.
Essent. macis ℥ij.

Spir. ❄ci anisati ℥j. Misc. S. Essentz ꝑꝑ xv. Tropffen.

℞. Corall. r. ppt. gr. xv.

Theriac. cœlest. gr. j.

Misc. Fiat. pulv. pro dosi.

Deinde purgans exhibendum.

Hic peractis si dolor valde urget.

℞. Essent. anodyn. ℥j.

aq. arantiar. cum vino malvat. ℥vj.

Tinct. Tartari gr. vij. Misc. pro dosi: vel

℞. Aq. Mentb.

Zedoar. anisat. aa. ℥i β.

Tinct. Opii gr. xx. Misc. S. Mixtur alle Stunde i. paar löffel voll.

Si sudores possimus evocare optimum:

℞. Theriacæ ℥i. cum vino calido.

Externe avena calida in sacculo regioni ventriculi imponatur, habet enim vim resolvendi & discutendi: lap. serpentinus etiam convenit, ut unguentum Carminativum v. g.

℞. Unguentum spasmatic. Myns. ℥vj.

axung. cati Sylvestr. ℥i β.

Sapon. venet. ℥ij.

o. N. M. express ℥β.

Spir. vini camphorati aa. q. s. ut fiat liniment. S. Schmersstillendes

Sällein.

CASUS XXIX.

Colica pituitosa ex febre malè curata.

Tertianarius curatus, solis testaceis cum opiatis de sputo copioso, periodico capitis dolore, pectoris compressione ventriculique dolore diu conquestus, nunc vehementissimum alvi experitur dolorem, urina cruda & aquea, alvus verò adstricta existunt.

Potest vocari colica pituitosa.

Sputum in ipsis febribus bonum, post verò malum.

Prognosis notat ægrum hunc facile incidere posse in febrem, vel passionem iliacam & inflammationem.

In Curatione statim fortius purgans exhibendum, vel clyster injiciendus. Sic

℞. Extract. diacarbami ℥iij solve cum

aq. mentha, adde

crem. Tartar ℥j.

Tinct. Tartar. ℥β.

Syr. diasereos Andernaci ℥j.
Misc.

Vel

Vel præmitti potest enema. v. g.

℞. Decoct. Fl Chamomill. ℥x. vel. ℥j.
adde Elect. hiera picra ℥j.

Sacchari ℥ij.

Utelli ovis num. i. Misc.

Si alvus est libera, egregium aperiti-
vum & carminativum exhibendum.

℞. EE. carminat. Wed. ℥i℥.

Tinct. aperitiv. Penou, ℥i. Misc.

D. S. Des Tages 3. oder 4. mahl
20. grt.

℞. Aq. Splenet. Schröd.

Aperitiv. ejusdem aa. ℥i℥. Misc.

S. Wasser zur Essentz. Vel

℞. Spir. cephalici ℥j.

Essent. macis ℥i. Misc.

Vel adde cuiuslibet dosi guttulas septem
Tincturae Opii, vel

℞. Aq. menth.

cortic. citri aa. ℥j.

mirabilis ℥℥.

Spir. ❄️i gutt. xxx. Misc.

S. Grimmen-Wasser Löffelweiss zu
geben.

℞. Tinct. propr. Myns. ℥j.

Opii. gutt. xv.

Aq. Menth. ℥j. Misc. S. Schmer-
hinstillendes Träncklein a. l. m.

Deckerus sequentem commendat mixtu-
ram.

℞. Aq. menth.

cortic. citri aa. ℥i℥.

Elixir. vita Matth. ℥j.

laud opiat gr. iij.

Sperm. ceti ℥℥.

o cortic. aurant.

macis still. aa. gutt. iij.

Spir. nitri dulcis gutt. xv.

Syr. fenicul ℥j. Misc.

S. Mixtur davon alle Stund r. oder
2. Löffelvoll us que dum dolor celsarit.

Sunt verò in hâc formula nonnulla
quæ censuram merentur 1. quia sperma
ceti & spir. nitri dulcis sibi contrariantur,
quod etiam de oleis & spir. nitri dicen-
dum, 2. Dosis Laudani opiati videtur ni-
mia, cui vel unum granum subtrahen-
dum, vel aqua in largiori dosi admiscen-
dæ. Loco Spiritus Nitri addi potest Spir.
Cephalicus ad ℥j.

Externè imponatur sacculus avenâ
calida vel arenâ calidâ repletus.

Vel ℞. Unguenti Opiati ℥vj.

carminativ. Myns. ℥j.

Olei Philosoph. ℥j.

succini gutt. vij. Misc.

Sed quoniam malum hoc sæpius est
contumax & alvus temper durior, hinc
singulis vel alternis diebus dari potest vi-
num passulatum. v. g.

℞. Passular. major. exossat. ℥iiij.

cremor. tartari ℥℥.

Contundantur hæc ut fiat quasi pasta, af-
funde Aquæ fontan. ℥iiij. coque, tunc in
colatura infunde.

Fol. senna ℥j.

Cinamomi ℥i℥

Stent per noctem, mane filtrentur.

D. S. Tränck davon alle Morgen eitt
Glasß voll. Vel quod instar omnium de
obstruens & simul laxans in tali casu vi-
num medicatum.

℞. Summitat. absynth. m. j.

fol. Card. bened. mis℥.

st. centaury minor. p. j.

rad. Taraxaci

Enula.

Polypod. aa. ℥j

fol. senna ℥℥.

Agarici ℥℥.

Rhabarb.

Mei

Michoacanna aa. ℥j.

Sem. carthami ℥. X.

Corticum arantiorum ℥β.

Passularum minorum ℥β. Incisa

adspargantur Tinct. Tart. D.

ad nodum S. Cäcklein jus.

Nösel Wein alle Morgen
gut Glasvol putricken.

CASUS XXX.

Hernia & passio Iliaca.

Virrupturam intestinale[m] patiens, cum exspatiaretur cingulo consueto non muritus, post haustum plenorem cerevisie subito deprehendit intestinorum ad scrotum descensum. Domum se conferens tumorem admodum durum in scroto animadvertit, vomit sepius, alvus adstricta est, dolor circa umbilicum vehemens, pulsus frequens, calor totius cum siti & vigiliis.

Hic videmus duos affectus complicatos, herniam & passionem iliacam.

Fit illa dum peritonæum relaxatur vel distumpitur, & sic intestina delabuntur in scrotum.

Est verò hernia vel scrotalis vel inguinalis vel umbilicalis.

Passio iliaca vocatur alter affectus, quia dolor præprimis in intestino ilio.

Percipitur in quo motus peristalticus admodum est inversus.

Qui fit quando spiritus animales ita influunt in fibras intestinales, ut pars inferior stringatur ad superiorem.

Beneficio hujus motus fœces sursum eliminantur.

Est verò passio iliaca inflammatio intestinorum: cujus,

Causa obstructio pororum & tubulorum intestinalium existit.

Ab ira etiam hic affectus oriri solet, ubi bonum est si post iram alvus libera est, & urina excernitur.

Idem hic contingit, quod in repletis fœciminibus.

Prognosis nobis hic sistit morbum qui est peracutus & ut plurimum lethalis, quod Hippocr. jam dudum docuit.

Non vero semper est cum inflammatione, nam aliquando est à flatibus vel infarctu fœcum.

In Curatione obstructio ante omnia tollenda, & vomitus quantum possibile sistendus.

Tollitur obstructio per crebriorem injectionem enematum ex emollientibus & lenientibus v. gr. ex lacte cum saccharo, ex aqu. fœcibus vini & butyro recenti.

Ipsi abdomini imponitur Spir. vini vel catapl. aliquod discutiens & resolvens:

vens : item omentum vervecinum ca-
lidum &c.

Internè datur $\circ$ amygd. deglutitur
globus bombardæ, z vivus exhibetur,
 z diaphoreticum laudatur. Vel.

z $\circ$ amygd. dulc. z ij.
manna liquid. z ij.

Vini malvat. z ij. Misc. S. Trāncē.
lein warm auff r. mahl.

Si propter vomitum liceat, singulis ho-
ris detur haustus vini passulati in præce-
denti casu descripti, vel loco hujus De-
coctum laxativum D. Spinæ, vel sequens
ex Barbette.

z . Rad. alb. z ij.

Fol. malv m. j.

Senna z x.

agaric.

Rhei electi aa. z ij.

Tamarindor.

Tart. crudi aa. z vj.

Sem. lini z ij.

Coque ex Aqua hordei,

z . Colatura z xxv. adde
Syr. diacnicu z ij.
Elect. esuccorofar z vj.
Misc. fiat Apozema.

Sudorifera etiam conveniunt. Hinc de-
tur Sal volatile corn. cerv. ad z ij. ac com-
binetur huic vel aliis sudoriferis *opuntis*,
absque illis enim hoc non juvat hic. Sic
& Purgantia non volunt exhibere plures
nisi cum sudoriferis combinentur. Sic
potest theriacæ z ij. dari cum aq. fl. sam-
buci, hæc enim sæpius alvum laxat quia
austerum quod nimis tendit fibras corri-
git.

Pro secundo scopo nempe vomitu. Com-
venit aq. menthæ, Craan commendat
 $\circ$ nucistæ ad gr. xij. cum duobus gr. opii
quæ in eadem formula continentur.

CASUS XXXI.

Catarrhus intestinalis.

Juvenula sitibunda, cerevisiam frigidam affatim hausit, ea-
dem nocte corripitur alvi fluxu aquoso in diem aucto,
gravissimos subinde patitur dolores circa regionem epiga-
stricam, putat se gravidam esse, & propterea consilium
anxiè expetit.

Affectum vocamus catarrhum inte-
stinalē, est enim affectus lymphaticus a frigida cerevisia introductus, quæ
poros tum stomachales tum intestinales
obstruxit, & lympham actiorem reddi-
dit.

Glandulæ intestinales irritatæ à sale,
continuo lachrymantur : & humores in
tubulis ventriculi restagnantes dolorem
distensivum quandoque punctorium ex-
citant.

Prognosis indicat huic malo maturè
succur-

Y